

Antibiootikumiresistentsus

Euroopa Parlamendi 12. mai 2011. aasta resolutsioon antibiootikumiresistentsuse kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 22. mai 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu uue loomatervishoiustrateegia kohta aastateks 2007–2013¹;
 - võttes arvesse oma 5. mai 2010. aasta resolutsiooni aastateks 2006–2010 koostatud loomade kaitset ja heaolu käsitleva ühenduse tegevuskava hindamise kohta²;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/99/EÜ zoonooside ja zoonootilise toimega mõjurite seire kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 2160/2003 salmonella ja teiste konkreetsete toidupõhiste zoonootilise toimega mõjurite kontrolli kohta;
 - võttes arvesse Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse, Euroopa Toiduohutusameti, Euroopa Ravimiameti ning tekkivate ja hiljuti avastatud terviseriskide teaduskomitee ühisarvamust, mis käsitleb antimikroobset resistentsust ja keskendub zoonootilistele nakkustele (avaldatud Euroopa Toiduohutusameti Teatajas 2009. aastal, 7(11):1372);
 - võttes arvesse 1. märtsi 2011. aasta suuliselt vastatavat küsimust (O-000048/2011 – B7-0304/2011) komisjonile antibiootikumiresistentsuse kohta;
 - võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni aruannet toiduks kasvatatavate loomade puhul antimikroobsete ainete kasutamise meditsiinilise mõju kohta,
 - võttes arvesse oma resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu soovitus antimikroobsete ainete ettevaatliku kasutamise kohta inimmeditsiinis³,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et antimikroobne resistentsus on Euroopa loomakasvatuse sektori jaoks loomade tervise küsimus, eelkõige ravi ebaõnnestumise korral; arvestades, et mitmes liikmesriigis on juba välja antud suunised antimikroobsete ainete ettevaatliku kasutamise kohta, mis on aidanud vähendada antimikroobsete ainete kasutamist;
- B. arvestades, et loomakasvatuse sektoril (piimatooted, veise-, sea- ja kanaliha, munad, lamba- ja kitsepiim ning lihatootmine) on oluline roll Euroopa põllumajanduses;
- C. arvestades, et põllumajandustootjate peamine eesmärk on hoida oma kariloomad terved ja tootlikud, rakendades häid põllumajandustavasid (hügieen, korralik sööt,

¹ ELT C 279 E, 19.11.2009, lk 89.

² ELT C 81 E, 15.3.2011, lk 25.

³ ELT C 112 E, 9.5.2002, lk 106.

nõuetekohased kasvatustingimused, vastutustundlik loomatervishoid);

- D. arvestades, et põllumajandustootjate meetmetest hoolimata võivad loomad siiski haigestuda ja neid tuleb ravida;
- E. arvestades, et antimikroobsed ained on õige kasutamise korral kasulik vahend, mis aitab põllumajandustootjatel hoida oma kariloomad terved ja tootlikud ning tagada loomade heaolu;
- F. arvestades, et Euroopa loomakasvatussektor peab tulevikus saama tugineda antimikroobse ravi ohutusele ja tõhususele;
- G. arvestades, et antimikroobsete ainete manustamisel loomadele ja ka inimestele tuleb arvesse võtta võimalikku antimikroobse resistentsuse tekkimise ohtu;
- H. arvestades, et kuna märkimisväärne osa antimikroobsetest ainetest kirjutatakse välja loomade jaoks ning antimikroobne resistentsus mõjutab nii loomi kui ka inimesi ning võib üle kanduda inimestelt loomadele ja vastupidi, on tegemist tõeliselt valdkondadevahelise küsimusega, millele peab lähenema koordineeritult ühenduse tasandil;
- I. arvestades, et antimikroobset resistentsust põhjustab inimestel sageli vale antibiootikumide annus, vale ravi ja patogeenide pidev kokkupuude antimikroobsete ainetega haiglates;
- J. arvestades, et antimikroobse resistentsuse geene kandvate patogeensete bakterite edasiandmine ohustab eriti just neid inimesi, kes loomadega igapäevaselt kokku puutuvad, nagu põllumajandustootjad ja põllumajandusettevõtete töötajad;
- K. arvestades, et suur loomkoormus võib soodustada kõrgemat haigestumise määra; arvestades, et resistentsuse tekkimise riskifaktoriks võib loomadel üldiselt pidada antimikroobsete preparaatide väärkasutust, mis põhjustab tagajärgi rahva- ja loomade tervisele;
- L. arvestades, et loomade, loomse toidu ja loomakasvatustes esinevate resistentsete bakterite roll antimikroobse resistentsuse edasiandmisel inimestele ning sellest tulenevad võimalikud ohud ei pruugi olla piisavalt selged;
- M. arvestades, et antimikroobsete ainete kasutamine subterapeutilistes annustes pikema perioodi jooksul põhjustab üldiselt suuremat antimikroobse resistentsuse tekkimise ja/või võimendumise ning levimise ohtu võrreldes kasutamisega ravieesmärgil;
- N. arvestades, et antimikroobsete ainete kasutamine subterapeutilistes annustes on ELis keelatud;
- O. arvestades, et antimikroobsete ainete kasutamise vähendamine aitaks pikas perspektiivis vähendada nii põllumajandustootjate kui ka kogu ühiskonna kulusid, tingimusel et säilitatakse antimikroobsete ainete tõhusus;
- P. arvestades, et ka biotsiidide ülemäärane ja väär kasutamine võib aidata kaasa antimikroobse resistentsuse tekkimisele;

- Q. arvestades, et ka rümpade keemiline saastatusest puhastamine, mis on Euroopas ebaseaduslik, võib aidata kaasa antimikroobse resistentsuse tekkimisele;
- R. arvestades, et toidust võib saada antimikroobse resistentsuse edasiandmisel oluline vektor;
- S. arvestades, et toiduks mittekasutatavad loomad, nagu lemmikloomad, võivad samuti olla antimikroobse resistentsuse kandjad ning soodustada selle edasiandmist, mis tuleb meelde seada, et inimmeditsiinis kasutamiseks mõeldud antimikroobsed ravimid tuleb eraldi märgistada;
- T. arvestades, et moodne loomakasvatus ei ole tänapäeval mõeldav, kui puudub võimalus kasutada haiguste raviks antimikroobseid aineid ning arvestades, et loomade hea tervis ning antimikroobsete ainete mõistlik ja vastutustundlik kasutamine aitaks hoida ära antimikroobse resistentsuse levimist;
- U. arvestades, et loomade antimikroobne resistentsus on eri liikide ja loomakasvatustvormide puhul erinev;
- V. arvestades, et Euroopa Parlament rõhutas oma 5. mai 2010. aasta resolutsioonis (aastateks 2006–2010 koostatud loomade kaitset ja heaolu käsitleva ühenduse tegevuskava hindamise kohta) seost loomade tervise ja rahva tervise vahel ning nõudis tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tegeleksid loomade antimikroobse resistentsuse kasvava probleemiga vastutustundlikul moel;
- W. arvestades eelkõige, et Euroopa Parlament kutsus komisjoni üles koguma ja analüüsima andmeid loomatervishoiutoodete, sealhulgas antimikroobsete ainete kohta, eesmärgiga tagada nende toodete tõhus kasutamine,

Andmete ühine kogumine

1. kiidab heaks komisjoni ja selle ametite pingutused seoses andmete ühise kogumisega selles valdkonnas, eriti 2009. aasta algatuse luua Euroopa antimikroobsete ainete veterinaarmeditsiinis tarbimise üleeuroopaline seire (ESVAC); väljendab kahetsust, et kõik liikmesriigid ei ole veel ESVACi võrgustikuga ühinenud ning kutsub teisi riike üles sellega ühinema; kutsub komisjoni üles eraldama ESVACi võrgustikule tööülesannete täitmiseks piisavalt rahalisi vahendeid; palub komisjonil viivitamata luua asjakohane õigusraamistik, et volitada liikmesriike viima läbi tõhusat andmete kogumist;
2. kutsub komisjoni üles tegema pingutusi, et tagada ühtlustatud ja võrreldavate andmete kogumine, arvestades ka kolmandate riikide, nagu Ameerika Ühendriikide sellealast tegevust;
3. tunnistab, et veterinaarseid ravimeid (ning nende toodete kasutamist loomadel) käsitlevate võrreldavate andmete nõuetekohane kogumine ja analüüsimine on esimene oluline samm; rõhutab, et vaja on saada täielik ülevaade selle kohta, millal, kus, kuidas ja milliste loomade puhul antimikroobseid aineid kasutatakse, ilma et põllumajandustootjatele või teistele loomaomanikele tekitataks rahalist või halduslikku lisakoormust;

4. rõhutab, et andmeid ei ole vaja ainult koguda, vaid neid peab ka põhjalikult analüüsima ning tulemusi tuleb rakendada, võttes lisaks vajalikke meetmeid nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil, samuti tuleb arvesse võtta erinevusi loomaliikide ja loomakasvatustvormide vahel;
5. tunnistab, et selliseid andmeid tuleb vaadelda kontekstis, kuna tootmisviisid ja intensiivsus on liikmesriigiti erinevad;

Teadusuuringud

6. nõuab, et tehtaks rohkem teadusuuringuid uute antimikroobsete ainete ja muude alternatiivide (vaktsineerimine, bioohutus, resistentsust arvestav tõuaretus) kohta, ning tõenditel põhinevaid strateegiaid, et vältida ja kontrollida loomade nakkushaigusi; rõhutab seetõttu ELi teadusuuringute raamprogrammide tähtsust; rõhutab sellega seoses, kui oluline on loomakasvatuse jaoks selliste süsteemide väljatöötamine, mis vähendavad antimikroobsete ainete väljakirjutamise vajadust;
7. nõuab, et koostööstatakse paremini teadusuuringute ressursse nii inimeste kui ka veterinaaria poolelt ning sel eesmärgil loodaks võrgustik, mis ühendab olemasolevaid uurimisinstituute;
8. nõuab, et tehtaks teadusuuringuid loomade rolli, loomset päritolu toidu, jätkusuutlike tootmissüsteemide, sealhulgas vastupidavate tõugude, loomade eluea, parema karjamajandamise, haiguste varase ennetamise, loomade liikumise ja vabaalale juurdepääsu ning väiksema loomkoormuse ja muude tingimuste kohta, millega tagatakse loomade bioloogiliste vajaduste täitmine, samuti loomakasvatustes esinevate resistentsete bakterite rolli kohta antimikroobse resistentsuse edasiandmisel inimestele ning sellest tulenevate võimalike ohtude kohta;

Järelevalve ja seire

9. kutsub kõiki liikmesriike üles regulaarselt korraldama antimikroobse resistentsuse süsteemset järelevalvet ja seiret nii toiduks kasvatatavate loomade kui ka lemmikloomade puhul, ilma et talupidajatele, teistele loomaomanikele või veterinaararstidele tekitataks rahalist või halduslikku lisakoormust; rõhutab, et ühtlustatud andmed, sealhulgas riskifaktoreid käsitlev teave peaks olema kergesti kättesaadav ühtsest kontaktpunktist; rõhutab, et liikmesriigid peavad koostama aastaaruanded, mis sisaldavad üleeuroopalist võrdlust võimaldavaid andmeid;
10. kutsub Toidu- ja Veterinaarametit ning Euroopa Toiduohutusametit üles kajastama tulevikus oma eelarves suurenenud vajadust lisakontrollide ja analüüside järele selles valdkonnas;
11. kutsub kõiki sidusrühmasid üles teadvustama oma vastutust, et tõkestada antimikroobse resistentsuse edasiarenemist ja levimist oma tegevusvaldkonnas, nagu veterinaaria ja loomakasvatus;
12. teeb ettepaneku, et antimikroobse resistentsuse ühtsustatud kontroll indikaatorbakterite suhtes (nagu E. coli ja E. enterococci) tuleks kehtestada vastavalt teaduslikele nõuannetele;

Antibiootikumide püsiv tõhusus

13. rõhutab, et peamine eesmärk on hoida antimikroobseid aineid tõhusa vahendina haiguste vastu võitlemisel nii loomade kui ka inimeste puhul, kasutades samas antimikroobseid aineid ainult juhtudel, kui see on hädavajalik;
14. nõuab, et antimikroobseid aineid kasutataks loomade puhul ettevaatlikult ja vastutustundlikult ning et veterinaaridele ja talupidajatele antaks rohkem teavet, et antimikroobse resistentsuse edasiarenemist minimeerida; nõuab, et vahetataks parimaid tavasid, nagu antimikroobsete ainete ettevaatliku kasutamise suuniste tunnustamine, kuna need on olulised vahendid, et võidelda antimikroobse resistentsuse edasiarenemise vastu;
15. nõuab, et loomakasvatustes võetaks kasutusele head tavad, et minimeerida antimikroobse resistentsuse ohtu; rõhutab, et neid tavasid tuleks eelkõige kohaldada noorloomadele, kes tuuakse kokku erinevatelt tõuloomapidajatelt, mille tõttu suureneb nakkushaiguste oht;
16. kutsub liikmesriike ning Toidu- ja Veterinaarametit üles tagama, et antimikroobsete ainete kasvustimulaatoritena kasutamise keelu (2006) rakendamist kontrollitakse tõhusamalt;
17. kutsub komisjoni üles tegema pingutusi, et kehtestada antimikroobsete ainete söödas kasvustimulaatoritena kasutamise rahvusvaheline keeld, ning tõstatama seda küsimust kahepoolsetel läbirääkimistel kolmandate riikidega, nagu Ameerika Ühendriigid;
18. palub komisjonil hinnata ja jälgida, kuidas liikmesriigid rakendavad ja kohaldavad asjakohaseid kehtivaid ELi õigusakte antimikroobsete ainete kohta;
19. kutsub komisjoni üles töötama ELi loomatervishoiustrateegia raames välja antimikroobset resistentsust käsitlev laiaulatuslik mitmeaastane tegevuskava; on arvamisel, et nimetatud tegevuskava peaks ELi loomade heaolu strateegia all hõlmama kõiki loomi, sealhulgas lemmikloomi, ning rõhutama loogilist seost loomade tervise ja antimikroobsete ainete kasutamise vahel ning seost loomade tervise ja inimeste tervise vahel;
20. on arvamisel, et selline tegevuskava peaks hõlmama üksikasjalikku ülevaadet antimikroobsete ainete erinevate profülaktiliste kasutusviiside kohta, et lahendada lahkarvamus seoses küsimusega, mis on tavapärane profülaktika ja mis on vastuvõetav profülaktika;
21. pidades silmas asjaolu, et mittemäletsejalistelt pärit töödeldud loomsed valgud on osutunud loomatervise ja toiteväärtuse seisukohast väga kasulikuks ning need võivad oluliselt kaasa aidata monogastriliste loomade, sealhulgas tehistingimustes peetavate kalade tasakaalustatud toitumise tagamisele, aidates samas vähendada antimikroobsete ainete kasutamist, palub komisjonil tühistada praegused piirangud, tingimusel et tagatakse maksimaalne toiduohutuse tase;

o
o o

22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.